

Pedagorien News

NOVEMBER 2025

Statistikinkompetens

Är det inkompetens eller en vilja att föra läsarna bakom ljuset som ligger bakom felaktiga diagram i media?

Pia Get, pedagogisk expert på Undervisningsverket i Pedagogien rasar över hur journalister och politiker använder sig av statistik för att måla upp en helt felaktig bild av tillståndet i landet. Beror det på inkompetens eller illvilja, undrar hon.

Handlar det om inkompetens behöver skolan göra en kraftigt satsning på statistisk litteracitet. I de nya kursplanerna måste statistik få en rejält framskjuten position, menar Pia Get.

Misstanke finns dock att det är en politisk agenda som ligger bakom den bild som målas upp. Om så är fallet är det oroande

och än viktigare att läsare har stor kunskap om hur statistik kan vara missvisande och dessutom har ett kritiskt förhållningssätt till all information de tar del av.

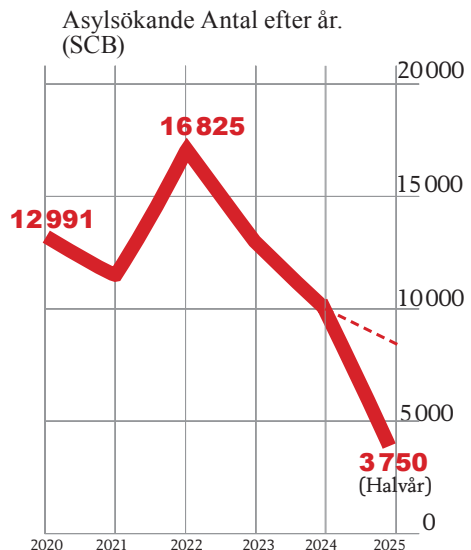
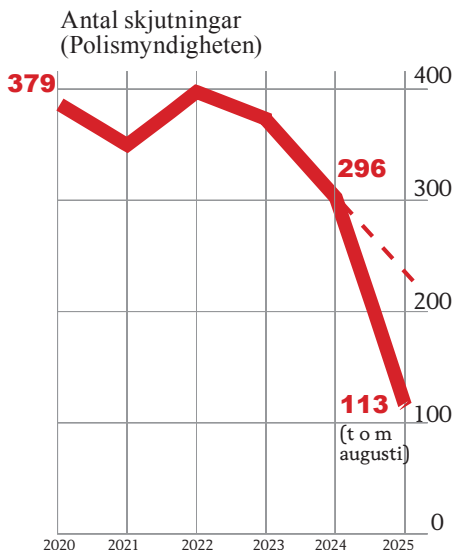
*Det finns tre sorters lögn:
lögn, förbannad lögn
och statistik!*

Ett av de flagranta exempel som fått Pia Get att reagera publicerades i Pedagogiens största morgontidning: DagsNytt (DN). Artikeln handlar om hur den nuvarande regeringen i Pedagogien, den så kallade Didöregeringen, har lyckats med sin politik under den gångna mandatperioden. För att visa att såväl antalet skjutningar som antalet asylsökande har gått ner visas två diagram. Data är hämtad från pålitliga källor, men

visualiseringen ger en snedvriden bild av läget.

Problemet är att den data som används redovisar helårsstatistik från år 2021, 2022, 2023 och 2024 men inte från 2025 eftersom året ännu inte är slut. Ändå är diagrammen ritade som om siffror gäller hela året. Statistik som visar vad som kommer i framtiden borde redovisas som prognoser. I diagrammen som visas här är den tjocka linjen den som fanns med i DN. Den streckade linjen har vi på redaktionen lagt till för att visa en betydligt rimligare prognos som uppskattar att hela 2025 kommer att motsvara ungefär dubbelt så mycket som halva 2025.

För att citera Mark Twain: Det finns tre sorters lögn: lögn, förbannad lögn och statistik!

Grafik från DN 9 september 2025

Korre Latio
korre.latio@namnaren.ncm.gu